

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

A B O N A M E N T U L
 Pe an, în România 40 lei
 6 luni 20 „
 3 luni 10 „
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI—5
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Relativ la competența judecătorului de ocol, de d-l C. St. Bossie.

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, s. I: *Ion Tache cu Ghiță Tache* ;
 Idem: *Manolache Vulpe cu Toader Sârghi* ;
 Idem, s. II: *Gh. Dinu Vintilescu și alții, dați judecării pentru furt* ;
 Tribunalul Putna, s. I: *Ștrul Borștein, dat judecării pentru bancrută, cu o Adnotație de d-l Ionescu-Dolj.*
 Informațiuni.

Relativ la competența judecătorului de ocol

S'a pus de multe ori, atât în doctrină cât și înaintea instanțelor judecătorești, chestiunea de a se ști dacă judecătorul de ocol este sau nu competent a examina validitatea unui act emanat de la o altă instanță, fie egală în grad, fie superioară.

D-l C. Botez în «*Noul Cod de ședință a judecătorului de ocol*», examinând la pagina 231 și urm. această chestiune, conchide că judecătorul de ocol în virtutea competenței sale generale este în drept a examina tăria actelor emanând dela alte instanțe judecătorești, *fie și superioare*, pentru a constata, adaugă autorul, în ce legătură de fapt și de drept se află cu cazul pe care îl judecă. În acest sens autorul citează mai multe hotăriri judecătorești, din cari unele au avut onoarea unor adnotări în sensul ideilor expuse mai sus.

Această soluție care mi se pare pe cât de juridică, pe atât de logică, nu e admisă de unii, sub cuvânt că s'ar atinge principiul ierarhiei judecătorești!

Făcând abstracție de sonoritatea plăcută a unor asemenea cuvinte și examinând chestiunea mai de aproape, cred că nu poate fi altă soluție decât aceea că judecătorul de ocol este competent a examina validitatea unui act emanat de la o altă instanță, fie egală în grad, fie superioară.

În adevăr, să presupunem că cu ocaziunea judecării unei acțiuni în revendicare, intentată de un moștenitor înaintea judecătorului de ocol, pâriful prezintă un act de donație *autenticat de tribunal*, susținând că deține imobilul în baza acestui act de donație prezentat. Reclamantul însă, căruia se opune actul de donație, arată că întru cât în procesul-verbal de autentificare nu se constată nici identitatea părților și nici că părțile s'au prezentat înaintea judecătorului care a dat autenticitatea, astfel precum cere sub sancțiunea nulității art. 18 din legea autentificării actelor, urmează că actul de donație prezentat de pâriful e nul ca act autentic și deci și ca act de donație, întru cât donația fiind un act solemn nu se poate face de cât prin act autentic. Ce să facă în acest caz judecătorul de ocol? Va trebui desigur să vadă dacă actul de donație prezentat de pâriful întrunește sau nu toate condițiunile esențiale de validitate cerute de lege, conform principiului că judecătorul acțiunii este și judecătorul excepțiunii, și în caz când va găsi că nu le întrunește, să-l declare nul, atât ca act autentic cât și ca act de donație.

În părerea adversă însă, judecătorul de ocol, amintindu-și de principiul ierarhiei judecătorești, ar urma să țină împričinaților următorul logos: «*văd și eu ca judecător că actul de donație prezentat de pâriful e nul, întru cât nu întrunește toate condițiunile esențiale de validitate cerute de lege; însă întru cât acest act este autentificat de o instanță superioară și întru cât principiul ierarhiei se opune ca eu, judecător de ocol, să relev omisiunile dintr'un asemenea act, urmează a-mi declina competența și a trimite judecarea afacerii înaintea tribunalului*».

Un asemenea logos cred că nu e de loc convingător.

În adevăr, în exemplul nostru, întru cât oare principiul ierarhiei judecătorești ar fi atins prin faptul că judecătorul de ocol într'o cauză de com-

petența sa și *exclusiv de competența sa în primă sau ultimă instanță*, ar examina dacă actul de donație *autenticat de tribunal* și prezentat de una din părți, pe cale incidentă, este sau nu valabil sau dacă nu cumva e nul, nefiind îndeplinite anumite condițiuni esențiale cerute de lege?! Și ce să facă judecătorul de ocol altceva? Să-și decline competența? Ar urma atunci ca toate actele autentificate de tribunal și pe cari una din părțile litigante le-ar ataca, în mod incidental, înaintea judecătorului de ocol, ca fiind nule pentru viciu de formă, ar urma, zic, ca toate aceste acte să fie un fel de sperietori pentru judecătorul de ocol, de oarece l-ar determina regulat să-și decline competența și să trimită judecarea procesului înaintea tribunalului!

Desigur că cu toții respectăm principiul ierarhiei judecătorești, însă un asemenea respect trebuie să ni-l manifestăm astfel încât să nu se atingă nici bunul simț și nici rațiunea legii. Principiul ierarhiei judecătorești nu constă în demiterea judecătorului de ocol dela rolul său de a vedea dacă, în limitele competenței sale, un act prezentat de un impricinat și emanat de la o instanță superioară întrunește sau nu toate condițiunile cerute de lege, urmând ca judecătorul de ocol să nu țină seamă de un asemenea act ori de câte ori nu va fi făcut după toate formele cerute de lege.

Principiul ierarhiei judecătorești nu constă de asemenea nici în prohibițiunea pentru judecătorul de ocol de a releva, în limitele competenței sale până la valoarea de trei mii lei, viciile de formă ale unui act emanat dela o instanță superioară, un asemenea imperativ categoric de natură juridică nerezultând de nicăieri, afară numai dacă vreun alt principiu, tot atât de categoric, acel al infailibilității, nu ar interveni spre a decide contrariul.

Principiul ierarhiei judecătorești e bine să se aplice atunci când trebuie și acolo unde trebuie, iar nicidecum în cazuri analoage cu acela arătat de noi, cazuri cu cari un asemenea principiu nu are, cred, nici o legătură juridică.

Ceeace am spus pentru actul de donație se aplică și la orice alt act de vânzare, ipotecă, locațiune, testament, etc., etc. emenate de la o instanță judecătorească superioară, de oarece și pentru aceste feluri de acte se poate repeta același raționament făcut mai sus.

Și dacă această idee se acceptă pentru instanțele superioare, cu atât mai mult pentru acelea egale în grad,

* * *

Până acum am presupus cazul când judecătorul de ocol este sesizat *în mod incidental* de a

aprecia validitatea unui act emanat dela o instanță superioară. Să luăm însă cazul când cineva reclamă înaintea judecătorului de ocol o succesiune *contra testamentului lăsat de defunct și autenticat de tribunal*, adică când cineva, pe *cale de acțiune principală și introductivă de instanță, petitio hereditatis contra tabulas*, invoacă nulitatea unui testament autenticat de tribunal, presupunând că averea testamentară e de două mii lei și presupunând de asemenea că judecătorul de ocol înaintea căruia s'a intentat acțiunea este competent, fiind acel al locului unde s'a deschis succesiunea. Se invoacă de reclamant, de exemplu, nulitatea testamentului subscris prin punere de deget și autenticat de tribunal, pentru motivul că în procesul-verbal de autentificare nu se constată că testamentul s'a cetit din cuvânt în cuvânt, în auzul și în fața testatorului, formalitate prescrisă, sub pedeapsă de nulitate, de art. 862 din Codul civil. E chestiunea de a se ști dacă judecătorul de ocol va putea judeca o asemenea acțiune?? S'ar putea spune că în cazul acesta, fiind vorba de o acțiune directă în anularea unui act emanat de la o instanță superioară, urmează că numai acea instanță dela care emană actul să fie competentă a se pronunța asupra unei astfel de acțiuni.

Cred însă că judecătorul de ocol este competent a judeca o asemenea acțiune. În adevăr, conf. art. 34 din Legea judecătorilor de ocoale, sunt de competența judecătorului de ocol atât petițiunile de ereditate cât și cererile privitoare la regularea succesiunilor *până la valoarea de trei mii lei*. Ori, ce este acțiunea noastră de mai sus decât o petițiune de ereditate?? Intru cât valoarea acestei acțiuni nu e mai mare ca 3000 lei, cred că *numai* judecătorul de ocol este competent a o judeca, conform textului de lege sus menționat, fără ca prin aceasta să se poată spune că se calcă principiul ierarhiei judecătorești. În adevăr, art. 34, menționat mai sus, arată că judecătorul de ocol este competent a rezolva petițiunile de ereditate până la valoarea de trei mii lei, text în care intră și acțiunea noastră pentru două mii lei. *Acesta fiind principiul*, există oare vreo derogățiune dela el, în sensul că atunci când e vorba de un act emanat dela o instanță superioară și care act se atacă înaintea judecătorului de ocol pentru vreun viciu de formă sau pentru vreun alt motiv, există, zic, vreo derogățiune în sensul că pentru asemenea cazuri judecătorul de ocol, *chiar în limitele valorii de trei mii lei*, să-și decline competența și să trimită judecarea afacerii înaintea tribunalului dela care emană actul?? Dacă în adevăr există o asemenea derogățiune, ea trebuie să rezulte în mod neîndoios dintr'un

text de lege, căci derogățiunile nu se presupun, ci trebuie să fie exprese. Există vreun text de lege care să consacre o asemenea derogățiune?? Nu știu să fi existând, așa că nu ne rămâne de cât să aplicăm principiul pus în art. 34 din Legea judecătorilor de ocoale, care consacră unul din cazurile de competență *ratione materiae* a judecătorului de ocol, și conform căruia judecătorul de ocol este singurul competent a rezolva toate petițiunile de ereditate în limitele valorii de trei mii lei.

Presupunem chiar că o asemenea acțiune, în valoare de două mii lei, ar fi intentată direct înaintea tribunalului. Ar putea-o tribunalul judeca?? Cred că nu, de oarece ar fi incompetent *ratione materiae*, o asemenea acțiune prin valoarea sa fiind de competență în primă instanță a judecătorului de ocol, întru cât între cazurile în cari un tribunal e incompetent *ratione materiae* e și acela când o afacere de competența unei jurisdicțiuni speciale, în speță, judecătorul de ocol, e supusă judecării unei jurisdicțiuni ordinare, în speță tribunalul. (*Gh. Tocilescu «Curs de Procedură civilă»*, partea II, p. 146, 147).

Acelaș lucru ar fi dacă înaintea judecătorului de ocol s'ar intenta o acțiune principală și introductivă de instanță pentru anularea unui act de donație în valoare până la trei mii lei, și autentificat de tribunal. *Ubi eadem ratio, eadem lex.*

Ca concluzie cred că asemenea acțiuni, în limita valorii de trei mii lei, sunt de competența exclusivă a judecătorului de ocol, care este competent a aprecia, fie incidental, fie pe cale de acțiune principală și introductivă de instanță, validitatea actelor emenate dela o altă instanță, fie egală în grad, fie superioară, fără ca prin aceasta să se poată spune că se calcă principiul erarhiei judecătorești.

C. St. Bossie

Jude ocol. Scorțeni (Bacău)

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 14 Aprilie 1909

Președenția d-lui M. IULIAN, consilier

Ion Tache cu Ghiță Tache

Opoziție.—Anularea ei ca nesuficient timbrată.—Când și în ce condițiuni se poate împiedica anularea ei pe acest motiv?—Nulitatea opoziției din cauza insuficienței timbrului — Dacă aceste motive de nulitate se pot invoca și după luarea interogatoriului părții. — (Art. 52, alin. ultim, din legea timbrului).

1. După art. 52, ultimul aliniat din Legea timbrului, partea poate împiedica anularea opoziției netimbrate sau insuficient timbrată, numai dacă se va oferi să plătească amenda și să completeze timbrul cerut de lege.

Prin urmare, tribunalul, ca instanță de apel,

face o bună aplicație a citatului articol, când confirmă judecata primei instanțe care anulase opoziția pe motiv că partea nu se oferise a plăti taxa și amenda, și când hotărăște că completarea timbrului nu se poate face în apel.

2. Dispoziția din art. 111 din Proc. civilă, care prevede că nulitatea opoziției este stinsă dacă nu se propune înaintea oricărei apărări asupra fondului, nu se aplică decât pentru cauzele de nulitate prevăzute de Proc. civilă, iar nu și pentru acelea prevăzute de legi speciale, cum este legea timbrului.

Prin urmare, nulitatea unei opozițiuni nesuficient timbrată se poate ridica și după ce s'a luat interogator părții.

Deciziunea 164/909. — Respins recursul făcut de I. Tache, în contra sentinței Tribunalului Ialomița No. 304/908, dată în proces cu Ghiță Tache.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat G. Petrovici, în desvoltarea, motivelor de casare, și

Pe d-l avocat Nițescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului 1 de casare:

«S'a violat dispozițiunile art. 52, ultimul aliniat din Legea timbrului și abuz de putere. D-l jude de ocol, atunci când s'a descoperit greșala mea la timbrul opozițiunii ce am introdus, în loc să-mi dea un termen conform art. 52 aliniatul ultim spre a completa timbrul, îmi respinge opoziția ca netimbrată; mă duc în apel la tribunal și acolo mi se spune că nu mai sunt în termen a plăti completarea timbrului și amenzii.

«Deci se eludează dispozițiunile art. 52, ultimul aliniat din Legea timbrului, punându-mă în imposibilitate de a plăti amenda și suprataxa timbrului și refuzând prin aceasta să judece temeinicia opoziției mele, deși taxa și amenda e consemnată».

Având în vedere sentința supusă recursului, prin care tribunalul a respins, ca nefondat, apelul făcut de Ion Tache, recurentul de azi, în contra cărții de judecată No. 521/908 a judeului ocolului Călărași, prin care s'a anulat, ca nesuficient timbrată, opoziția făcută de sus numitul;

Considerând că art. 52, ultimul aliniat, din Legea timbrului prevede că opozițiile, apelurile, recursurile și cererile de revizuire, cari nu vor fi timbrate sau vor purta un timbru mai scăzut, și cari vor fi fost primite din eroare de judecători, nu vor fi nule dacă partea, care le-a prezentat, va satisface chiar la prima zi de înfățișare, plata amenzii și completarea timbrului cerut de lege; Că din această dispoziție a legii rezultă că partea va putea împiedica anularea opoziției netimbrate sau insuficient timbrată, numai dacă se va oferi să plătească amenda și să completeze timbrul cerut de lege;

Considerând că, în speță, judele de ocol constată că, după ce avocatul intimatului G. Tache a ridicat incidentul, că opoziția făcută de Ion Tache este insuficient timbrată și a cerut anularea ei, s'a dat cuvântul oponentului, care, prin avocatul său, a recunoscut că opoziția este insuficient timbrată și a declarat că nu are nimic de zis;

Că, prin urmare, întru cât se constată că oponentul Ion Tache, recurentul de azi, nu a făcut cerere pentru plata amenzii și completarea timbrului, atunci când partea adversă a cerut anularea opoziției, tribunalul a făcut o bună aplicare a art. 52, ultimul aliniat, din Legea timbrului, când a confirmat judecata primei instanțe care a anulat opoziția și când a hotărât că complec-

tarea timbrului nu se poate face înaintea instanței de apel;

Că, deci, motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare :

Pe nedrept s'a admis incidentul ridicat de creditor, de oarece acel incident nu se putea ridica decât înainte de orice discuțiuni, nu după două discuțiuni de fond ale procesului; și chiar anularea opoziției ca nesuficient timbrată nu se mai putea pronunța, într-un cât se discutase în fond procesul.

Considerând că dispoziția din dreptul comun (articolul 111 din Proc. civilă), care prevede că nulitatea opoziției este stinsă dacă nu se propune înaintea oricărei apărări asupra fondului, nu se aplică decât pentru cauzele de nulitate prevăzute de Proc. civilă, iar nu și pentru acelea prevăzute în diferitele legi speciale, cum este în speță Legea timbrului;

Că, prin urmare, atunci când instanța de fond a admis anularea opoziției ca nesuficient timbrată, deși incidentul a fost ridicat după ce s'a luat oponentului un interogator, nu a comis nici un exces de putere și nu a violat întru nimic art. 111 din Proc. civilă;

Că, deci, motivul de casare este nefondat;
Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

Audiența dela 27 Maiu 1909

Președenția d-lui M. IULIAN, consilier

Manolache Vulpe cu Toader Sârghi

Timbru. — Semnarea unui act numai pe timbru mobil, iar nu și pe partea pe care e scris actul. — Dacă aceasta poate să aibă de efect nulitatea actului pentru lipsă de semnătură. — (Art. 8 din Legea timbrului din 1900).

Art. 8 din Legea timbrului dela 1900, care prevede cum trebuie pusă semnătura pe actele pentru cari se întrebuițează timbre mobile, fiind o dispoziție relativă la anularea timbrului, ea nu poate să fie invocată pentru a decide care este forța probatorie a actului în raport cu legea civilă.

Astfel, faptul că semnătura este făcută numai pe timbrele mobile întrebuițate pentru confecționarea actului, iar nu și pe hârtia pe care e scris actul, nu poate să aibă de efect nulitatea actului pentru lipsa de semnătură, de oarece o nulitate dintr'o asemenea cauză nu este prevăzută nicăieri de Legea de procedură civilă.

Decizia 228/909. — Casată, după recursul făcut de Manolache Vulpe, sentința Tribunalului Tutova No. 292/907, dată în proces cu Toader Sârghi.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat I. Cezărescu, în desvoltarea motivului de casare;

Pe d-l avocat T. Chiriac, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Exces de putere și violare de lege. Tribunalul numai prin exces de putere a putut considera ca nesemnăt un act sub semnătură privată pe care l-am prezentat ca emanat dela Toader Sârghi a cărui semnătură pusă în josul actului este scrisă pe două timbre lipite de act și făcând un sinzur corp cu actul principal. Art. 8 din vechea lege a timbrului, înainte de modificarea adusă prin legea din Februarie 1906, obligă în mod formal pe semnatarii actelor, când se întrebuițează timbru mobil, ca semnătura să o facă chiar pe timbru mobil și, deci, dacă chiar legea cerea imperios ca semnătura să fie făcută numai pe timbru, nu se înțelege cum se poate

susține că actul care e semnat în asemenea condițiuni nu e valabil decât numai violând legea».

Având în vedere că prin sentința supusă recursului tribunalul a respins acțiunea recurentului de azi pentru restituirea sumei de 1400 lei plătită intimatului pe nedrept în anul 1905; că pentru a hotări astfel tribunalul motivează că chitanța din 1904 prezentată de Manolache Vulpe, și prin care Toader Sârghi declară, sub propria sa semnătură, că a primit acea sumă de bani, nu poate fi opusă acestuia, de oarece semnătura este făcută întreagă numai pe cele două timbre de câte 30 bani alipite pe chitanță, fără ca o literă cel puțin să treacă pe corpul chitanței; că, în asemenea împrejurări, instanța de fond hotărăște că actul nu poate fi considerat ca semnat de Toader Sârghi, înlătură acea chitanță și respinge acțiunea lui Manolache Vulpe ca nefondată;

Considerând că faptul că semnătura este făcută numai pe timbrele mobile întrebuițate pentru confecționarea actului, iar nu și pe hârtia pe care e scris actul, nu poate să aibă de efect nulitatea actului pentru lipsă de semnătură, de oarece o nulitate dintr'o asemenea cauză nu este prevăzută nicăieri de legea de procedură civilă;

Considerând că art. 8 din Legea timbrului dela 1900, sub imperiul căreia s'a confecționat arătata chitanță, care prevede cum trebuie pusă semnătura pe actele pentru cari se întrebuițează timbre mobile, este o dispoziție relativă la anularea timbrului, astfel că nu poate să fie invocată pentru a decide care este forța probatorie a actului în raport cu legea civilă;

Că, așa fiind, o chitanță de descărcare făcută în condițiile arătate este perfect valabilă din punctul de vedere al formei cerute de legea civilă, până când partea căreia se opune va dovedi vreo fraudă;

Că, într-un cât o asemenea dovadă nu s'a făcut, și nici nu s'a pretins a se face, tribunalul a comis un exces de putere când a înlăturat chitanța în chestiune;

Că, deci, motivul de casare este fondat și urmează să fie admis.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. V.

Audiența dela 3 August 1909

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Gh. Dinu Vintilescu și alții, dați judecății pentru furt

Regulament de competență. — Furt cu efracție comis într'o casă locuită. — Competența judelei de ocol a judeca acest delict. — (Art. 311 din Codul penal și art. 53 din Legea judecătorilor de ocoale din 1908)

Faptul de furt prevăzut de art. 311 din Codul penal, prevăzând tot un furt cu efracție sau escaladare, săvârșit în anume circumstanțe, judecarea acestui delict este dată tot în competența judelei de ocol, după cum prevede art. 53 din acea lege modificată în 1908.

Deciziunea 2172/909. — Regularea competenței, în urma cererii făcută de d-l procuror-general de pe lângă această Inaltă Curte, în cauza lui Gh. Dinu Vintilescu și alții.

Curtea,

Ascultând pe d-l procuror St. Stătescu.

Deliberând,

Având în vedere că înaintea Judecătoriei ocolului rural Târgoviște sunt dați în judecată locuitorii Gh. Dinu Vintilescu, Nic. I. Ilie și Dinu N. Vintilescu din comuna Viforâta, județul Dâmbovița, pentru furt cu

efracție, această instanță, prin cartea de judecată No. 65 din 1908, își declină competența pe motiv că faptul intră în prevederile art. 311 din Codul penal, care nu este dat în judecata sa de Legea organică a judecătorilor de ocoale ce este în vigoare;

Că afacerea venind a se judeca din nou de către Tribunalul Dâmbovița, această instanță de asemenea, prin sentința No. 1498/909, își declină și ea competența pe motiv că faptul comis de inculpați constituie delictul de furt cu efracțiune, prevăzut și pedepsit de art. 310, alin. 2, din Codul penal, care este de rezortul judecătoriei de pace;

Că ambele hotărâri rămâind definitive și astfel cursul Justiției fiind întrerupt, această înaltă Curte este chemată a pronunța un regulament de competență;

Având în vedere că prin art. 53 din Legea judecătorilor de pace din 1908, s'a dat în competența acestor instanțe de a judeca faptul de furt cu efracție, prevăzut de art. 310 din Codul penal;

Considerând că art. 311 din Codul penal prevede tot delictul din art. 310 și nu face altceva decât explică și completează dispozițiunile art. 310, arătând că agravarea pedepsei furtului comis într'o casă locuită prin efracțiune sau escaladare, se aplică chiar și atunci când locuitorii casei nu se aflau înăuntrul în momentul furtului;

Că, într'u cât, dar, prin art. 311 nu se creează un delict deosebit, ci se prevede tot furtul cu efracție sau escaladare, săvârșit în anumite circumstanțe, judecarea acestui delict este dată tot în competența judecătorului de pace;

Pentru aceste motive, Curtea, regulând competența, trimite la judecătoria, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PUTNA, SECȚIA I

Audiența dela 14 Maiu 1909

Președenția d-lui AL. G. NEGRESCU, prim-președinte

Sentința corecțională No. 631

Ștrul Borștein, dat judecării pentru bancrută

Bancrută. — Bancrută simplă și frauduloasă. — Dacă pentru delictul de bancrută se cere existența unei hotărâri de declarare în stare de faliment.

Chestiuni prejudiciiale. — Incetarea plăților unui comerciant. — Dacă aceasta poate fi o chestie prejudicială care ar trebui să fie constatată de instanțele civile. — Elementele delictelor de bancrută simplă și frauduloasă. — (Art. 876, 877 și 880 din codul comercial).

1. Pentru ca să existe delict de bancrută nu se cere o sentință declarativă în stare de faliment care să emane dela tribunalul comercial, ambele jurisdicțiuni fiind cu desăvârșire independente; așa că, chiar dacă jurisdicția comercială ar ridica starea de faliment pentru motivul că nu a fost încetare de plăți, jurisdicția represivă are toată latitudinea de a aprecia împrejurările și a pronunța condamnarea inculpatului, deși el nu e declarat falit de tribunalul comercial.

2. Prin chestiuni prejudiciiale se înțeleg acele chestiuni de drept civil cari se ivesc în cursul unei judecări penale și cari au înrâurire asupra acesteea, și, prin urmare, trebuiesc cercetate în mod prealabil de către tribunalele civile. Astfel, încetarea plăților unui comerciant nu este o chestiune prejudicială, care ar trebui să fie constatată de jurisdicția civilă în lipsa unui text formal de lege.

3. Se face culpabil de delictul de bancrută simplă comerciantul care face cheltueli prea mari în raport cu starea sa economică, nu ține registrele comerciale impuse de lege, nu face inventariul anual și, în fine, fiind în încetare de plăți, nu denunță aceasta tribunalului conform art. 877, alin. III din Codul comercial.

4. Se face pasibil de delictul de bancrută frauduloasă comerciantul care, înainte de declararea în stare de faliment, va fi vândut pe prețuri reduse și mai scăzute decât prețul

lor, mărfuri în paguba creditorilor și îndosește, în paguba creditorilor, parte din activul său.

Tribunalul deliberând, și

Având în vedere acțiunea publică deschisă de d-l procuror al acestui tribunal, ordonanța definitivă a d-lui jude-instructor, cum și toate actele de procedură penală încheiate în cauză, privitoare pe Ștrul Borștein din orașul Focșani;

Având în vedere și instrucția orală urmată înaintea acestui tribunal în ședințele dela 14 Iunie 1908, 18 Octombrie 1908, 4 Decembrie 1908 și 9 Maiu 1909, concluziunile d-lui procuror și mijloacele de apărare ale inculpatului;

În ce privește finele de neprimire a acțiunii publice prin excepțiunea lucrului judecat, rezultând din decizia comercială No. 43 din 19 Decembrie 1907 a Curții de apel din Galați, secția I, dată pe cale comercială, după cererea unuia din creditorii, inculpatului Ștrul Borștein și prin care deciziune s'a ridicat starea de faliment a inculpatului Ștrul Borștein pentru motiv că n'a existat încetare de plăți;

Având în vedere dispozitivul, cum și considerentele lămuritoare ale acestei deciziuni, și considerând că această deciziune a intervenit în cauză în urma unei cereri făcută, conform legii, de către unul dintre creditorii inculpatului și nu de către inculpat; Că această deciziune, conform art. 723, alin. ultim din Codul comercial, are putere de lucru judecat în ce privește epoca încetării plăților față de toți creditorii inculpatului; Că aceste efecte nu pot fi duse mai departe din cauza sus citatului text de lege, aceasta rezultând în mod cert și din considerentele Onor. Curții de apel, ne putând fi vorba de lucru judecat, de oarece prin decizia curții s'a statuat definitiv asupra unor interese pur bănești, pe când în acțiunea publică, pentru bancrută, se caută a se statua asupra unui interes superior de înaltă moralitate a comerțului; acțiunea bănească, în faliment, aparține tuturor creditorilor, cu privire la epoca încetării plăților, pe când acțiunea pentru bancrută nu aparține decât instanțelor represive, cari nu au a ține de interesele bănești ale particularilor pe cari falimentul îi atinge prin efectele sale;

Având în vedere că falimentul nu este un delict, că delict este bancruta; că nu toți faliiți sunt condamnați pentru bancrută, sunt faliiți cari pot fi achitați pentru delictul de bancrută, deși au rămas faliiți după toate rigorile Codului comercial, cum și, viceversa, persoane condamnate ca bancrutare fără a fi declarate în faliment de tribunalul comercial;

Considerând că, pentru ca să existe delictul de bancrută, nu se cere o sentință declarativă în stare de faliment, care să emane dela tribunalul comercial, ambele jurisdicțiuni sunt cu desăvârșire independente, așa că chiar dacă jurisdicția comercială ar ridica starea de faliment, pentru motivul că nu a fost încetare de plăți (cum e în speță), totuș jurisdicția represivă are toată latitudinea de a aprecia împrejurările și a pronunța condamnarea inculpatului, deși el nu e declarat falit de tribunalele comerciale: «Drept comercial belge», c. III, § 2058, ed. din 1884; I. I. Haus: «Drept penal belge», tom. III, § 1226, ediția 1879; D. Alexandresco: «Drept civil rom», tom. VII, pag. 634—636; Cursul stenografiat de drept comercial, predat de d-l profesor Th. Stelian la facultatea de drept București, pag. 97—103 de Dimitrie Arțăreanu, anul 1899);

Având în vedere că unul din elementele delictului de bancrută este încetarea plăților, că această încetare de plăți nu este o chestiune prejudicială. În adevăr, prin chestiuni prejudiciiale se înțeleg acele chestiuni de drept civil, cari se ivesc în cursul unei judecări penale și cari au înrâurire asupra acesteea și cari, prin urmare, trebuiesc cercetate în mod prealabil de către tribunalele civile. Și ca chestiuni prejudiciiale, în dreptul nostru, nu avem de cât cazul art. 299 și 300 din Codul

civil (Alexandresco, tom. VII, pag. 640—M. Șuțu, *Curierul Judiciar* 1901, No. 41) încolo toate celelalte chestiuni, fie de drept, fie de fapt, ce se ivesc incidental în cursul unei judecăți penale, cu înăvrare asupra acestora, se vor rezolvi de tribunalele represive, conform principiului: că judecătorul acțiunii este și judecătorul excepțiunii, fără ca atari chestiuni să fie trimise a fi judecate de alte instanțe decât cele represive; că în aplicarea acestor principii Curtea noastră de cașăiune, prin decizia publicată în *Curierul Judiciar*, No. 26 din 1908, stabilește într'un caz identic cu procesul de față că încetarea plăților unui comerciant nu este o chestiune prejudicială care ar trebui să fie constatată de jurisdicția civilă în lipsa unui text formal; că, prin urmare, încetarea plăților ca chestie de element constitutiv al delictului de bancrută, ca și calitatea de comerciant, sunt elemente ce trebuiesc pipăite în mod absolut independent de jurisdicțiunea civilă, de către jurisdicțiunea represivă, și că aceasta din urmă poate condamna pentru delictul de bancrută, chiar dacă jurisdicțiunea comercială a ridicat falimentul, pentru motiv că a constatat că nu poate fi încetare de plăți cari să fie de natură a slăbi creditul comerciantului;

Având în vedere art. 845, alin. II din Codul comercial, după care instrucțiunea penală rămâne neîmpiedicată prin facerea unui concordat chiar de unanimitatea creditorilor, și art. 873 din Codul comercial, după care încetarea plăților aparține instanțelor de repressiune și chiar Ministerului public, că acesta comunică faptul încetării plăților tribunalului comercial, deci încetarea plăților nu este un atribut exclusiv al instanței comerciale, nu fac decât constată și ele o stare de fapt ca și instanțele represive;

După art. 876, 877 și 879 e culpabil comerciantul care, înainte de declarare în stare de faliment.....

După art. 880, alin. ultim, comercianții cari înainte de declarare în stare de faliment vor fi.....

Art. 714 zice: «Instrucțiunea și procedura penală se vor urma independent de procedura falimentului; judecătorul de instrucție se va pronunța în orice caz de este sau nu loc de urmărire în contra inculpaților», (aliniatul penultim);

Este cunoscută celeritatea cu care sentința declarativă în stare de faliment devine definitivă, aceasta din cauza termenelor scurte în materie de faliment, așa că totdeauna această sentința va rămâne definitivă, fie că declară starea de faliment, fie că nu o declară, înainte de a se termina instrucțiunea penală care urmează la cabinetul de instrucție, în cele mai multe cazuri din cauza diferitelor comisii rogatorii (cum a fost și în speța de față);

Dacă încetarea plăților, care nu a fost recunoscută de instanța comercială, ar avea influență asupra penalului, cum atunci s'a pus obligațiune judeului-instructor să se pronunțe dacă există sau nu caz de urmărire publică? Obligațiunea aceasta pusă judeului de instrucție arată clar că jurisdicțiunea penală este independentă, în aprecierea elementelor delictului de bancrută, de jurisdicțiunea comercială;

În vederea acestor motive, tribunalul respinge excepțiunea lucrului judecat pretins ca rezultat din decizia comercială a Curții de apel din Galați, secț. I, sub No. 43 din 19 Decembrie 1907, și dispune a cerceta el însuși, constituit în corecțional, elementele delictului de bancrută simplă și frauduloasă ce se impută inculpatului Ștrul Borștein după elementele din dosarul penal;

Având în vedere că, în fapt, nu se contestă că inculpatul este și a fost comerciant de manufactură în orașul Focșani, str. Mare a Unirei No. 263, aceea ce se contestă este încetarea plăților, nu la data când Tribunalul Comercial de Putna l-a considerat în această stare, ci în momentul când parchetul de Putna, mișcat de clamoarea publică, că inculpatul dozește marfă în prejudiciul creditorilor cari nu erau încă constituiți în

stare de masă, de oarece nu era o declarațiune în faliment, pronunțată de instanța respectivă;

Având în vedere ordonanța de trimitere a d-lui jude-instructor și toate piesele de convingere pe cari acea ordonanță se bazează, cum și instrucțiunea orală urmată înaintea tribunalului în ședințele dela 14 Iunie, 18 Octombrie, 4 Decembrie 1908 și 9 Maiu 1909;

Având în vedere depunerile martorilor audiați de tribunal conform art. 153 din Proc. penală, în ședința dela 14 Iunie 1908, și anume: Hristache Amărăscu, Herșcu Șfarț, Max Ghelbentel, Anton Boieru, Gh. Ianculescu, Ștefan Petrescu, Herman Segal și Vasile Secară, ale martorului Adolf Golștein ascultat în ședința dela 18 Octombrie 1908, ale martorului Ion Pelin, ascultat în ședința dela 4 Decembrie 1908 și, în fine, ale autorului Iancu Iancovici, ascultat în ședința dela 9 Maiu 1909;

Având în vedere inculparea orală adusă de d-l procuror în ședința dela 9 Maiu 1909 și observațiunile apărării făcute în aceeaș ședință;

Analizând faptele așa cum se stabilesc din piesele dosarului, se constată că inculpatul, după ce a pierdut vreo câteva mii de franci în comerțul de făină, a întreprins, cu un capital de vreo 4000 lei, comerțul de manufactură în str. Mare a Unirei No. 263 din Focșani, într'un local având ca emblemă deasupra localului: «La hora țărănească»;

Înainte de a fi declarat în stare de faliment, d-l procuror a chemat pe inculpat la parchet, motivat de clamoarea publică, supunându-l unui interogatoriu scris de inculpat și care interogatoriu e consemnat în procesul-verbal din 28 Octombrie 1907 (aflat la pag. 4-a dosarului). Din cuprinderea acestui proces-verbal se constată că inculpatul în acel moment avea trei lăzi cu marfă sechestrate de creditorul său M Vexler din Bacău, a cărui creanță ajunsese la scadență;

Inculpatul nu putea face față unui angajament comercial pe suma de 2800 lei, căci atâta datora el creditorului sechestrat; apoi când un comerciant nu poate plăti fără o justă excepție suma de 2800 lei, când el este sechestrat în magazinul său pe trei lăzi cu marfă, aceasta înseamnă că creditul său comercial nu este slăbit. Insuș inculpatul recunoaște, prin procesul-verbal, că se află în grele momente, că a plătit 4600 lei pentru tatăl său pentru a-l scăpa de pedeapsa bancrutei; că cu 3000 lei a măritat pe o soră a sa;—aceste două sume, adunate, întrec capitalul cu care inculpatul a plecat în lumea comercială,—așa că inculpatul ajută pe tatăl și pe sora sa nu cu banii săi, ci cu banii creditorilor săi. La 3 Noembrie 1907, acelaș inculpat, chemat din nou înaintea d-lui procuror, recunoaște prin un interogatoriu, semnat de el și consemnat într'un proces-verbal făcut de d-l procuror că activul său comercial poate să se urce până la 12000 lei, iar pasivul trece de 48000 lei; când un comerciant are un activ de 12000 lei și nu poate plăti 2800 lei, având 48000 lei datorii pe piață, nu este slăbit în creditul său comercial (procesul-verbal al parchetului, pag. 7 a dosarului);

În fața acestor elemente, d-l procuror a trimis afacerea în instrucție pentru ca aci să se facă lumină deplină asupra acțiunii publice, independent de interesele private ale creditorilor;

La interogatoriul luat de d-l jude-instructor în ziua de 3 Noembrie 1907, inculpatul recunoaște că are un activ de 10000 lei și un pasiv de 48000 lei; că cheltuia pentru el și pentru casa sa câte 350—400 lei lunar; că nu a ținut registre comerciale;

Din instrucțiunea urmată la cabinetul d-lui jude-instructor și din aceea urmată la tribunal, cum și din raportul d-lui jude-sindic și din aceea urmată la tribunal, făcut conform art. 766 din Codul comercial, se constată că inculpatul a cumpărat multă marfă pe credit cu diferite scadențe în toamna anulului 1907 și în acelaș timp vindea pe bani gata marfă la diferiți cumpărători;

după cum se constată din dosar, în ultimele 3 luni ale comerțului său a introdus în magazin mărfuri pentru suma de 51.775 lei și tot în acest timp nu a plătit de cât 8890 lei, iar la inventarierea făcută de d-l jude-sindic nu s'a găsit în magazin decât marfă pentru 3307 lei, așa că rezultă un deficit de 39500 lei care nu poate fi alta decât valoarea mărfii sustrasă în paguba creditorilor ;

În aceste împrejurări instanța penală constată că inculpatul era în încetare de plăți, căci creditul său comercial era slăbit la epoca deschiderii acțiunii publice, adică la 3 Noemvrie 1907, și faptul că inculpatul a reușit în urmă să desintereseze pe creditorii săi, făcându-i pe aceștia să primească câte 40% și să declare că nu mai au nici o pretenție, nu e de natură a influența asupra acțiunii publice al căreia scop este a garanta nu pe creditorii, ci a apăra și garanta interesul comerțului nostru național destul de ponegriț, mai cu seamă în străinătate; astfel că încetarea de plăți este bine stabilită pentru tribunalul corecțional ;

Considerând că din moment ce inculpatul este comerciant și în încetare de plăți, urmează a se vedea dacă este culpabil de delictul de bancrută simplă și bancrută frauduloasă ;

În ce privește bancruta simplă : Se pune în greutate inculpatului faptele vizate de art. 876 alin 15 art. 877 alin. 1 și 3, și pedepsite de art. 881 din Codul comercial ;

În adevăr, inculpatul recunoaște că cheltuia lunar pentru casa sa câte 350—400 lei, oșebit cheltuelile magazinului (interogatoriul luat la instrucție aflat în dosar la pag. 9); că afară de aceasta, cu banii creditorilor, a făcut donațiuni manuale de 4000 lei tatălui său, pentru a-l apăra de pedeapsa bancrutei, și unei surori a sa 3000 lei la măritarea ei. Aceste cheltueli făcute din banii creditorilor, când inculpatul nu a întreprins comerțul decât cu suma de 4000 lei, sunt cheltueli prea mari în raport cu starea sa economică, așa că inculpatul s'a făcut culpabil de violarea acestui text de lege (art. 876, aliniatul I) ;

Aliniatul 5 al art. 876 este asemenea violat de inculpat, prin faptul că nu a ținut de loc registre comerciale (arătările lui) ;

Nefăcând inventarul anual, a violat art. 877, alin. I ; Având deplină cunoștință de încetarea plăților, n'a denunțat cazul în cele trei zile următoare și prin aceasta a violat art. 877, alin. III ;

Aceste texte sunt sancționate de art. 881 din Codul comercial și ele urmează a se aplica contra inculpatului, independent de orice intențiuni frauduloase din moment ce este în încetare de plăți, neputându-se ține seamă de obligațiunea inculpatului că nu știa că trebuie să țină registre, el care știe ceti și scrie și care a avut o magazie de mărfuri destul de însemnată; că, de altfel, se constată din dosar cum că inculpatul a prezentat la tribunal în 1904 registre pentru vize.

În ce privește bancruta frauduloasă prevăzută de art. 880, alin. II, și pedepsită de art. 882 din Codul comercial ;

Având în vedere alin. 2, al art. 880 din Codul comercial care pedepsește pe comercianții cari înainte de declararea în stare de faliment vor fi vândut pe prețuri reduse și mai scăzute decât prețul lor mărfuri în paguba creditorilor ;

Considerând că e bine dovedit că inculpatul a vândut marfa pe prețuri reduse și sub cost ; căci, în adevăr, față cu datoriile inculpatului, el nu mai putea vinde marfă după prețul facturii, fiindcă prin aceasta nu ajungea să acopere nu numai capitalul datorit, dar nici procentele, așa că 10% cum pretind unii martori că e beneficiu, din contra e scădere și, prin urmare, marfa s'a vândut cu cel puțin 10% sub cost în cele din urmă trei luni ale comerțului său și a încasat bani neputând da seamă de 39500 lei față cu pasivul și activul aflat la epoca încetării plăților. Înstrăinarea măr-

furilor s'a făcut, prin calea ferată cu marea viteză, în diferite orașe și orașele ale țării, pe numele cumpărătorilor nu pe numele expeditorului, adică nu pe numele său, a inculpatului, și aceasta s'a făcut pentru a se pune la adăpost marfa în timpul călătoriei sale pe calea ferată de vreun sechestrul sau oprire și a se face iluzorie orice acțiune în revendicare din partea judeului-sindic. Alegațiunea făcută de martorul Iancovici în ședința dela 9 Maiu 1909 că se obișnuiește în comerț ca marfa să se trimeată pe numele cumpărătorului ca expeditor nu este probată și, în tot cazul, dacă se practică, nu se practică de comercianți onești, ci numai de aceia cari urmăresc scopuri meschine; că inculpatul Borștein nu mergea niciodată la gară ca să predea marfa, el totdeauna când avea de trimis marfă căuta să-și procure prin oamenii săi scrisori de expediție de la gară pe cari le complectea scriind în ele nu numele său ca expeditor, ci numele altei persoane, fapt ce s'a putut descoperi prin cărăușii cari duceau marfa la gară și prin funcționarii gării locale, anume: Hristache Amărăscu și Gheorghe Ianculescu, întocmindu-se în cele din urmă un tablou de d-l jude-instructor de toate transporturile de mărfuri plecate dela Borștein, fără a fi declarate pe numele său ca expeditor, în diferitele puncte ale țării ;

Că prin acest mijloc inculpatul a înstrăinat cea mai mare parte din avutul său, încasând valoarea fără a-și plăti creditorii ; Că dacă i-a plătit în urmă, aceasta a făcut-o pentru a-și ușura pozițiunea sa față cu acțiunea publică ; Că plata n'a fost integrală, ci după cum s'a putut împăca cu fiecare creditor, și fiecare creditor a fost silit la o reducere, căci nefăcând nici o reducere, se expunea să nu ia nimic din creanța sa, din cauza cheltuelilor de administrație ale falimentului și din cauză că toți creditorii fiind chirografari, cota cuvenită lor asupra pușinului activ din magazie care s'a evaluat la 3307 lei, ar fi fost mult mai mică decât ceea ce inculpatul le oferea de bună voe. Depunerea martorului Max Ghetbentel comerciant evreu, fruntaș în piața Focșani, merită toată încrederea tribunalului cu privire la afacerea inculpatului Borștein ; acest martor spune lămurit că Borștein forța pe creditorii săi la o împăcare cât voia el, sub amenințarea că, la din contră, pleacă la America ; și când a putut face dovada inculpatului, înaintea instanței comerciale, că nu a fost în încetare de plăți de așa natură ca să-i slăbească creditul comercial ? Abia la 17 Decemvrie 1907 în fața Curții de apel, pe când el era în o situațiune încurcată rău din punctul de vedere al plăților comerciale încă dela 28 Octomvrie acelaș an, și că nu mai putea face față fiind sequestrate în magazia sa trei lazi cu marfă ; ori întârzierea în plată nu e permisă unui comerciant decât cel mult trei zile în cari intră și ziua încetării plăților (art. 877, alin. III din Codul comercial) ; odată acest termen trecut, comerciantul devine pasibil de violarea acestui aliniat ; în afară de acesta, inculpatul, înainte de a se fi deschis acțiunea publică, a plătit integral trei cambii în valoare de 2971 lei în prejudiciul celorlalți creditori, după cum aceasta rezultă din însăș arătările inculpatului, consemnate de d-l jude-instructor în oșebitul proces-verbal încheiat în josul interogatoriului luat la 3 Noemvrie 1907 (pag. 9 verso), violând prin aceasta art. 876, alin. IV din Codul comercial ;

Inculpatul declară că în anul 1904 a deschis comerț de manufactură ; ori din registrele tribunalului se constată că la 27 Ianuarie 1904 a prezentat Tribun. Putna spre vizare două registre, unul jurnal și altul inventar, cari s'au trecut în registru la No. 4601 și acum, în cursul falimentului, susține că nu a avut registre ; aceasta dovedește că inculpatul a avut registre, dar le-a distrus sau ascuns pentru a face imposibilă orice lămurire asupra mersului comerțului său, și prin acest fapt a violat art. 880 din Codul comercial în prima parte, îndosind în acelaș timp 39500 lei în paguba creditorilor din activul său comercial, violând încă odată acest

text de lege. Neputându-se susține cu rațiune juridică, că prima parte a art. 880 din Codul Comercial vizează numai pe falșii delarați ca atare de tribunalul comercial, iar ultima parte ar viza pe acei cari fără a fi falși sunt în încetare de plăți, recunoscuți ca atare de instanța represivă, așa că cuvintele: «comerciant falit» din art. 880, prima parte, se referă la comerciantul care e în încetare de plăți, această soluție împacă toate textele și este conformă cu principiile fundamentale, materia bancrutei fie simplă fie frauduloasă;

Că, astfel fiind, și delictul de bancrută frauduloasă este bine stabilit în sarcina inculpatului;

Având în vedere că inculpatul s'a făcut culpabil de două delictе, anume: de bancrută simplă și de cea frauduloasă; că, deci, contra lui urmează a se aplica și art. 40 din Codul penal; că circumstanțe atenuante nu pot avea loc în speță, afacerea aceasta fiind lucrată după un plan bine determinat, din timp și cu multă chibzuială;

Că d-l prim-președinte a dat cetire, în ședință publică, tuturor textelor de lege aplicate și cari, s'au produs în originalul sentinței;

Având în vedere că cheltueli de procedură penală s'au făcut în sumă de 100 lei;

Pentru toate aceste motive, redactate de d-l prim-președinte, Alex. G. Negrescu, tribunalul, de acord cu d-l procuror, condamnă pe Strul Borștein, major, evreu, comerciant din Focșani, pentru bancrută simplă și frauduloasă, să suferă timp de cinci ani de zile închisoare corecțională; îl declară incapabil de a mai exercita profesiunea de comerciant și îi interzice dreptul de intrare în localurile de bursă. Condamnă pe inculpat să plătească Statului (100) una sută lei cheltueli de procedură.

(ss) Alexandru G. Negrescu; G. Marosin.

ADNOTAȚIUNE. — Independența instanței penale de cea civilă în chestiunea constatării delicțului de bancrută, sau mai bine dacă sentința declarativă de faliment a tribunalului comercial este o chestiune prejudicială pentru tribunalul corecțional, e azi tranșată în sensul independenței absolute a celor două instanțe.

Inalta Curte de casațiune, secția II, s'a pronunțat în ultimul timp (16 Ianuarie 1908, decizia No. 133), în mod categoric asupra chestiunii, așa că sentința tribunalului, care e foarte frumos redactată, nu face decât să urmeze și să confirme mai mult această jurisprudență. Iată cum se exprimă Inalta Curte:

«...Că aceasta se explică prin scopurile diferite ce se urmărește prin exercițiul acțiunii civile, precum și acțiunii penale, precum și prin împrejurarea că starea de faliment, de comerciant, precum și încetarea de plăți nu sunt chestiuni prejudiciale, cari ar trebui să fie constatate, declarate mai întâiu de jurisdicțiunea civilă, «întru cât aceasta ar trebui să rezulte din texte precise și nelndoioase, astfel că jurisdicțiunea penală e desăvârșit competentă a se ocupa cu chestiunile încetării plăților, a calității de comerciant, fără să fie legată de cele hotărâte de jurisdicțiunea comercială»¹⁾.

¹⁾ Decizie publicată în *Curierul Judiciar* No. 26 din 30 Martie 1908.

D. Dimitrie Alexandresco, ilustrul nostru jurisconsult și profesor, împărtășește aceeaș părere²⁾.

Părerea profesată la Universitate de către d-l profesor Toma Stelian, la cursul de drept comercial, este aceeaș³⁾.

De asemenea și d-l Dumitrescu în tratatul său de drept comercial⁴⁾.

Garraud, în tratatul său de procedură penală, se întreabă: «Faut-il en conclure que la faillite «doit avoir été préalablement déclarée par le tribunal de commerce pour que la poursuite du «crime ou du délit de banqueroute puisse avoir «lieu?»».

«La jurisprudence et la doctrine sont, en général, d'accord pour repousser cette conclusion⁵⁾».

Doctrina și jurisprudența italiană, care ne interesează mai mult, e de asemenea în majoritate în sensul jurisprudenței noastre⁶⁾. Motivele acestei păreri sunt pe larg expuse în studiile noastre anterioare⁷⁾.

J. Jonescu-Dolj

²⁾ D. Alexandresco, vol. VII, pag. 616 și urm.

³⁾ Nota. Vezi cursul litografiat.

⁴⁾ Codul de comerț comentat, vol. VI, pag. 253.

⁵⁾ Garraud «Traité élémentaire», pag. 629, No. 436.

⁶⁾ Vidari — *Dritto com.* VIII: No. 8284; și mai ales Bolaffio în: «La indipendenza della procedura civile del fallimento della procedura penale per bancarotta». Vezi apoi toate autoritățile citate de d. Dumitrescu, op. citat. pag. 250 sub No. 359.

⁷⁾ 1) Poate fi bancrută fără faliment? în *Curierul Judiciar* No. 15 din 1901; 2) *Idem* No. 45 din 1906; 3) *Pericolul unei doctrine* în *Curierul Judiciar* No. 81 din 1907; 4) «Separatiunea și independența acțiunii penale de cea civilă în materie de faliment» în *Curierul Judiciar* No. 26 din 1908; și 5) *Chestiunea falimentului* în *Dreptul* No. 32/1909.

INFORMAȚIUNI

D-l Grigore Dumitrescu, docent la Universitatea din Iași, judecător la acel tribunal și autorul mai multor scrieri juridice, a trecut cu un strălucit succes examenul de agregat pentru catedra de **Drept roman** la Facultatea de drept din Iași.

Comisiunea examinatoare era compusă din d-nii profesori: Alexandresco, Burada, Cantacuzino și V. Dimitriu.

Candidatul a fost viu felicitat de întreaga comisiune.

În editura librăriei *Larose & Tenin*, Paris, a apărut o lucrare foarte interesantă: **La nature juridique de la transmission par décès et la succession des parents légitimes**, de d-l W. Fildermann, doctor în drept. **Prețul 10 lei.** Depozit la *Curierul Judiciar* care servește la cerere orice cărți de drept.

Bugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, sau să plătească numai la prezentare în mâna încasatorilor: I. RIVEANU pentru provincie și I. ST. TUDOROIU pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu mateă, investite cu ștampila: CURIERUL JUDICIAR.